

Dnr 704-07-117906

LÄNSSTYRELSEN
I STOCKHOLMS LÄN

Utvecklingsmedel för behandling och tidiga insatser 2007

Utgivningsår: 2008

Ytterligare exemplar av denna rapport kan laddas ned från
Länsstyrelsen i Stockholms hemsida **www.ab.lst.se**

Utvecklingsmedel – Nya projekt i Stockholms län 2007

Länsstyrelsen i Stockholms län har på uppdrag av regeringen fördelat drygt 23 miljoner kronor i statsbidrag/ utvecklingsmedel till förebyggande-, tidiga och behandlingsinsatser inom det sociala området.

I den här katalogen presenteras de nya projekt som beviljats medel till tidiga och behandlingsinsatser.

Medel för behandlingsinsatser ges till projekt som har till syfte att stödja kommunernas utvecklingsarbete inom öppenvården för ungdomar som riskerar eller redan har utvecklat ett missbruk och till vuxna med missbruksproblem. De flesta ansökningar i länet handlar om olika öppenvårdsprojekt för ungdomar. Vid fördelningen av medel har Länsstyrelsen prioriterat att stödja projekt där flera kommuner eller stadsdelar samverkar. Åtta projekt har delat på cirka 3 500 000 kronor.

Medel för tidiga insatser ges till projekt som har till syfte att stödja barn till föräldrar med missbruksproblem eller psykisk ohälsa och till barn i familjer där det förekommer våld och övergrepp mellan vuxna. Projekt som riktar sig till våldsutsatta kvinnor med missbruksproblem kan också söka medlen. I år har 25 projekt delat på drygt 10 100 000 kronor.

Intresset från kommunernas sida att söka utvecklingsmedel har varit stort och tendensen från föregående år att söka medel för att pröva strukturerade och manualbaserade program håller i sig. Allt fler kommuner/stadsdelar har kontakt med FoU eller någon av högskolorna för att få hjälp med utvärderingen av sina projekt.

Syftet med katalogen är att sprida kännedom om de nya projekt som startar i länet och att projekten ska ge inspiration till nya idéer och fortsatt utveckling inom socialtjänstens olika verksamhetsområden.

Katalogen har sammanställts av Margit Markgren och Siv Åström

Stockholm i januari 2008

AnneMarie Danon
Socialdirektör

Innehåll

Behandlingsinsatser.....	3
Uppsökande arbete.....	3
BOSTARQ	3
Förebyggande arbete mot missbruk för unga vuxna.....	4
BSFT – Brief Strategic Family Therapy for Adolescent Drug Abuse.....	4
Dokumentationssystem för öppenvårdsmottagningar	5
Tidiga Insatser.....	6
Ung i Salem.....	6
Utökad ungdomsstöd	6
Barn i svåra vårdnadstvister.....	7
GRUPPVERKSAMHETER OCH FÖRÄLDRASTÖD.....	7
Ljuspunkten.....	7
KOMET	8
Vallentuna Komet.....	8
Utvärdering av förstärkt föräldraKomet – en tidig insats	8
BARN SOM UPLEVT VÅLD I NÄRA RELATIONER	9
Barncentrum.....	9
Barnets rum	10
BARN TILL FÖRÄLDRAR MED PSYKISK OHÄLSA	10
Klaraprojektet	10
De osynliga barnen.....	11
Tidigare utgivna kataloger	12

Behandlingsinsatser

Uppsökande arbete

Projektets målgrupp är ungdomar upp till 20 år som finns i riskzonen för att utveckla ett missbruk, har ett experimentellt missbruk eller har utvecklat ett missbruk/beroende. Då enkätundersökningar och kartläggningar inom kommunen har visat att flickors missbruk inte har upptäckts i samma grad som pojkars kommer fokus i projektet att vara flickor.

Inom projektet kommer Ungdomsteamet att utveckla motivationsarbetet kring ungdomar, utveckla samverkan med andra aktörer bl.a. skola samt utveckla ett mer nätverksinriktat behandlingsarbete med ungdomar.

Sökande: Socialnämnden i Järfälla kommun

Kontaktperson: Ulf Pettersson, telefon 08-580 286 82

Projekttid: 1 år med start hösten 2007.

Beviljade medel: 250 000 kronor

BOSTARQ

Projektets målgrupp är unga kvinnor 18 – 22 år som inte kan bo hemma och som har ett behov av stödinsatser för att komma in på arbetsmarknaden eller börja studera och för att klara ett eget boende.

Inom projektet kommer det att finnas 4 – 5 träningslägenheter. En socialsekreterare kommer att arbeta aktivt stödjande och ha tät kontakt med de unga kvinnorna. Kvinnorna kommer även att delta i en ART-grupp med fokus på att höja självkänslan och den sociala kompetensen.

Sökande: Spånga-Tensta stadsdelsnämnd, Stockholms stad

Kontaktperson: Kjell Jansson, telefon 08-508 03 194

Projekttid: 1 år med start hösten 2007

Beviljade medel: 140 000 kronor

Förebyggande arbete mot missbruk för unga vuxna

Inom projektet kommer en socialsekreterare att kartlägga de unga vuxna som har upprepade anmälningar om LoB eller narkotikabrott. Socialsekreteraren kommer att undersöka vilka eventuella tidigare insatser som de unga vuxna har fått från socialtjänsten. Arbetet med att få personlig kontakt med personer som är födda 1982 – 1987 kommer att prioriteras.

Socialsekreteraren kommer bl.a. att arbeta med information och förebyggande insatser. De metoder som kommer att användas är MI, AUDIT, AD-DIS samt ASI.

Sökande: Södermalms stadsdelsnämnd, Stockholms stad

Kontaktperson: Lisa Kinnari, telefon 08-508 12 570

Projekttid: 1 år med start hösten 2007

Beviljade medel: 500 000 kronor

BSFT – Brief Strategic Family Therapy for Adolescent Drug Abuse

Maria Ungdomsenhet är Stockholm stads centrala enhet för ungdomar upp till 20 år som har missbruksproblematik eller som befinner sig i riskzonen för missbruk.

Maria Ungdomsenhet kommer inom projektet att arbeta med behandlingsmodellen BSFT (Brief Strategic Family Therapy for Adolescent Drug Abuse). Behandlingsmodellen är utvecklad av University of Miami School of Medicine och är evidensbaserad. BSFT är en strukturerad/strategisk korttidsinriktad familjeterapi som innebär ett intensivt arbete med familjen utifrån de problem som familjen presenterar. Behandlaren träffar familjen 2 – 3 gånger per vecka. Familjen får även hemuppgifter. Behandlingstiden är i snitt 10 – 12 behandlingstillfällen.

I behandlingsmodellen ingår familjediagnostik när behandlingen påbörjas och vid avslutningen. BSFT kommer att vara en behandlingsmodell vid arbete med ungdomar som befinner sig i riskzonen för ett missbruk.

Sökande: Socialtjänstnämnden i Stockholms stad, Maria Ungdomsenhet

Kontaktperson: Kjell Gardeland, telefon 08-508 43 688

Projekttid: 1 år med start våren 2007

Beviljade medel: 650 000 kronor

Dokumentationssystem för öppenvårdsmottagningar

Projektet är ett samarbete mellan Stockholms stad, Malmö stad, Göteborgs stad och Malmö högskola. Inom projektet kommer ett dokumentationssystem (frågeformulär) att utvecklas för ungdomar och unga vuxna med missbruksproblem. Systemet ska kunna användas av öppenvårdsmottagningar. Systemet utgår från dokumentationssystemet DOK som främst är framtaget för vuxna med missbruksproblem. Syftet med dokumentationssystemet är att det ska kunna användas för statistik, utvärdering och metodutveckling.

Sökande: Socialtjänstnämnden i Stockholms stad, Maria Ungdomsenhet

Kontaktperson: Christina Edlund - Ahrnholm, telefon 08-508 43 706

Projekttid: 1 år med start hösten 2007

Beviljade medel: 120 000 kronor

Tidiga Insatser

Ung i Salem

Salems kommun är en av länets barn och ungdomstätaste kommuner och antalet barn i åldrarna 0 –12 år kommer att öka under de närmast åren. I kommunen finns en bredd av olika verksamheter som riktar sig till barn och ungdom. Verksamheterna har ett välfungerande samarbete.

Socialtjänsten vill nu utveckla det förebyggande arbetet för barn 0 – 12 år och deras familjer där det finns risk för drogmissbruk, våld/kriminalitet eller psykisk ohälsa.

Projektet ska utveckla en tjänst som barnsamordnare, utveckla lokala stöd- och hjälpinsatser till barn/barnfamiljer i riskzonen för drogmissbruk, våld/kriminalitet och psykisk ohälsa, stärka och öka samverkan mellan kommunal verksamhet, landsting och andra kommuner inom ramen för kommunens familjecentral och underlätta implementeringen av BBiC i den sociala omsorgen.

Sökande: Socialnämnden i Salems kommun

Kontaktperson: Britt-Marie Svedberg, telefon 08-532 598 00

Projektid: 2 år med start under hösten 2007

Beviljade medel: 300 000 kronor.

Utökat ungdomsstöd

Projektets målgrupp är ungdomar som fortfarande går i skolan men som inte kan bo kvar hemma därför att deras föräldrar har svåra problem i form av missbruk eller psykisk ohälsa. Situationen i hemmet kan bli så svår att ungdomarna inte orkar bo kvar, studierna påverkas och de riskerar en negativ utveckling.

Stadsdelsnämnden ska erbjuda boende för ungdomarna i träningslägenheter eller inackorderingsrum.

Det utökade ungdomsstödet ska stödja ungdomarna genom samtal och ge praktisk handledning i hur man klarar studier, sköter ett hem, får en bra fritid och annat som hör till vardagen.

Projektledaren ska vara kontaktperson till bostadsförmedlingen och ansvara för träningslägenheterna, arbeta med att få fram och lämna stöd till inackorderingsfamiljer i närområdet.

Målet är att ungdomarna ska klara sin skolgång och vara väl förberedda för ett självständigt vuxenliv.

Sökande: Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Stockholms stad

Kontaktperson: Ingrid Widebäck, telefon 08-508 230 00

Projekttid: 2 år med start hösten 2007/våren 2008

Beviljade medel: 450 000 kronor

Barn i svåra vårdnadstvister

Socialtjänsten saknar idag metoder för att hjälpa barn som far illa på grund av svåra vårdnadskonflikter mellan föräldrarna. Konflikterna har ofta inslag av anklagelser om misshandel eller sexuella övergrepp mot barnet samt av faktiskt fysiskt eller psykiskt våld mellan de vuxna. Ibland förekommer även missbruk av alkohol eller andra droger.

Projektet ska arbeta med att undersöka vilka metoder som redan finns, alternativt utarbeta egna metoder och pröva dess i det egna praktiska arbetet med att stödja barnen i de ärenden där föräldrarna har en vårdnadskonflikt.

Projektet ska också undersöka om och hur barnavårdsutredningar kan bli ett instrument för att förbättra situationen för dessa barn.

Sökande: Hägersten-Liljeholmens stadsdelsnämnd, Stockholms stad

Kontaktperson: Ingrid Widebäck, telefon 08-508 230 00

Projekttid: 2 år med start hösten 2007/våren 2008

Beviljade medel 450 000 kronor

GRUPPVERKSAMHETER OCH FÖRÄLDRASTÖD

Ljuspunkten

Ljuspunkten bedriver gruppverksamhet för barn och ungdomar till föräldrar med missbruksproblem inom ramen för individ- och familjevårdens öppenvårdsverksamhet för barn och ungdomar. Med stöd av projektmedel kommer fler gruppleddare att utbildas för att antalet samtalsgrupper per år ska kunna utökas.

Sökande: Socialnämnden i Nynäshamns kommun

Kontaktperson: Christina Häckner, telefon 08-520 68 00

Projekttid: 1 år med start hösten 2007

Beviljade medel: 20 000 kronor

KOMET

Socialnämnden vill genom tidiga insatser i form av föräldrautbildning förebygga att barn och ungdomar riskerar att utvecklas negativt.

Familjeteamet som arbetar med olika former av stöd till familjer och Fältgruppen som bedriver ett uppsökande och förebyggande arbete med ungdomar har mött önskemål från föräldrar om att få redskap/verktyg för att hantera föräldrarollen på ett bättre sätt.

Personal från Familjeteamet och Fältgruppen kommer att utbildas i KOMET för föräldrar till barn i åldrarna 3 –11 och 12 –18 år för att kunna erbjuda föräldrautbildning.

Sökande: Socialnämnden i Danderyds kommun

Kontaktperson: Maria Strandell, telefon 08-568 911 00

Projekttid: 1, 5 år med start i januari 2008

Beviljade medel: 300 000 kronor

Vallentuna Komet

Socialnämnden erbjuder insatser i öppenvård för familjer med barn och ungdomar genom familjeteamet. Genom samarbete med Barn- och ungdomsnämndens resursteam kommer två personer från respektive enhet att utbildas i föräldraKomet och förstärkt föräldraKomet.

Målgrupp är föräldrar med barn 3 –12 år och där det på grund av komplex familjeproblematik finns behov av biståndsbedömda insatser för att stärka föräldraförmågan (förstärkt föräldraKomet).

Den andra målgruppen är familjer med barn 3- 12 år som har behov av utbildning för att stärka föräldrarollen men där familjen inte är aktuell inom socialtjänsten (föräldraKomet).

Sökande: Socialnämnden i Vallentuna kommun

Kontaktperson: David Matscheck, telefon 08-587 854 60

Projekttid: 1 år med start hösten 2007

Beviljade medel: 170 000 kronor

Utvärdering av förstärkt föräldraKomet – en tidig insats

Komet är en etablerad gruppverksamhet för föräldrar som handlar om att förbättra relationen mellan föräldrar och barn genom kommunikations- träning och konflikthantering. Verksamheten riktar sig till föräldrar som upplever problem med barnen. Programmet har utvärderats i två rapporter från Stockholms stads FoU (rapport 2006:13 och 2006:14).

Förstärkt föräldraKomet väder sig till föräldrar som har ett större behov av individuellt stöd, behov av att träffas i mindre grupper samt möjlighet att jobba med egna svårigheter vid sidan av relationen till barnen.

För att gå vidare i utvecklingen av förstärkta föräldraprogrammet behöver insatsen utvärderas. Syftet med utvärderingen är att undersöka om en förstärkt variant av Komet för föräldrar ger bättre effekt än traditionell Komet för föräldrar med social, ekonomisk och/eller psykisk belastning samt att utveckla behandlande sociala insatser på hemmaplan för barn och unga.

Sökande: Socialtjänstnämnden i Stockholms stad
Kontaktperson: Charlotte Skawonius, telefon 08-508 256 03
Projekttid: 1 år med start hösten 2007
Beviljade medel: 600 000 kronor

BARN SOM UPLEVT VÅLD I NÄRA RELATIONER

Barncentrum

Socialnämnden i Lidingö stad vill vidareutveckla den samverkan som påbörjats med Stockholms stads Barncentrum för barn som misstänks vara utsatta för våld i nära relationer.

Barnen ska på Barncentrum erbjudas bästa möjliga omhändertagande av de myndigheter som utför sina utredningar utifrån olika syften och med olika metoder.

Barncentrum arbetar med att förbättra samordningen mellan socialtjänsten, polismyndigheten, åklagarmyndigheten, rättsmedicinalverket och Stockholms läns landsting. Samarbetet förväntas resultera i ny kunskap, som efter spridning till berörda yrkesgrupper också kommer de utsatta barnen till del.

Genom samverkan på Barncentrum räknar Lidingö med att den kunskap och erfarenhet som skapas ska leda till bättre utredningar och ett bättre omhändertagande av barn som utsatts för brott i nära relationer.

Sökande: Socialnämnden i Lidingö stad
Kontaktperson: Christina Frisk Brodin, telefon 08-731 30 00
Projekttid: 1 år med start i juli 2007
Beviljade medel: 125 000 kronor

Barnets rum

Under 2007 har de tidigare stadsdelarna Kista och Rinkeby bildat en gemensam stadsdel Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd.

I stadsdelen finns ett Kvinnofridsteam som erbjuder riktat stöd och hjälp för kvinnor som utsätts för hot och våld av närstående män. Männerna erbjuds också stöd i form av samtal. Ett annat projekt pågår inom stadsdelen som syftar till att sätta barnets behov i centrum i samband med att en anmälan om familjevåld kommer till socialtjänstens kännedom och barnet blir aktuellt för utredning. För att utveckla arbetet vidare vill socialtjänsten starta projektet Barnets rum.

Projektets syfte är att förebygga att barn som bevittnat våld mellan närstående vuxna/och ibland själva utsatts för våld utvecklar psykiska problem.

Projektets mål är att alla barn 0-18 år, som upplevt/bevittnat våld och som inte längre lever i en kaotisk och våldsamt miljö, ska erbjudas individuellt krisstöd som en tidig insats utifrån sina egna behov och förutsättningar.

Barn som bedöms ha behov av längre tids behandlingsinsats ska kunna få det antingen genom socialtjänstens egen verksamhet och/eller av annan huvudman.

Stödet kan ges antingen som en öppen insats eller som en biståndsinsats.

Projektet ska också belysa om det finns behov av/underlag till gruppverksamhet för målgruppen.

Sökande: Rinkeby-Kista stadsdelsnämnd, Stockholms stad

Kontaktperson: Ingegerd Fernaeus, telefon 08-508 010 00

Projektid: 2 år med start i januari 2008

Beviljade medel: 260 000 kronor

BARN TILL FÖRÄLDRAR MED PSYKISK OHÄLSA

Klaraprojektet

Projektets målgrupp är familjer med barn och ungdomar där minst en av föräldrarna har en utvecklingsstörning/intellektuell begränsning. Fokus för projektet är föräldrar med barn i åldrarna 0 – 12 år. Syftet med projektet är att utveckla metoder för att tidigt upptäcka och ge stöd till föräldrarna för att stärka deras föräldraförmåga.

Projektet ska ta fram en åtgärdskedja som beskriver myndigheters insatser och hur dessa kan samordnas och komplettera varandra. Utifrån åtgärdsked-

jan kommer några modeller för samverkan mellan myndigheter att tas fram och prövas. En av modellerna ska fokusera på att tidigt komma i kontakt med målgruppens föräldrar och erbjuda stöd tidigt i barnets liv.

I projektet ingår kartläggning av befintliga metoder och arbetsätt och utbildning av personal för att tillföra den speciella kompetens som kan behövas för att ge rätt stöd till familjerna.

Familjerna ska erbjudas stöd i hemmet och föräldrarna erbjuds delta i föräldragrupper.

Sökande: Socialnämnden i Botkyrka kommun

Kontaktperson: Carina Hällberg, telefon 08-530 610 00

Projekttid: 2 år med start i januari 2008

Beviljade medel 500 000 kronor

De osynliga barnen

Familjecentralen i Tyresö är en förebyggande verksamhet för barnfamiljer i Tyresö vars huvudmän är socialnämnden och barn- och utbildningsnämnden. Syftet med verksamheten är att så tidigt som möjligt hitta barn i riskzon och erbjuda adekvata insatser för att förhindra fortsatt problemutveckling. Familjecentralen har en stor bredd på de stödinsatser som erbjuds.

I projektet De osynliga barnen ska socialtjänsten i samarbete med landstingets psykiatriska öppenvårdsmottagning utveckla och arbeta enligt Beardslæs modell som går ut på att genom familjeintervention förebygga psykisk ohälsa hos barnen när föräldern har depression eller annan psykisk ohälsa.

Enligt metoden får varje familj minst sju samtal. Familjemedlemmarna får enskilda och gemensamma samtal för att prata om sjukdomen. Samtalen öppnar upp kommunikationen inom familjen och ökar barnens kunskap om föräldrarnas sjukdom. Det leder till minskad oro hos barnen och kan förhindra psykisk ohälsa. I samtalet deltar en behandlare från socialtjänsten och en behandlare från vuxenpsykiatrin.

Sökande: Socialnämnden i Tyresö kommun

Kontaktperson: Renée Walter, telefon 08-578 291 00

Projekttid: 2 år med start under hösten 2007

Beviljade medel: 295 000 kronor

Tidigare utgivna kataloger

- 6 år och 60 miljoner (projekt som startade under åren 1994 – 1999)
- Katalog över 24 projekt som startade 2000
- Utvecklingsmedel i Stockholms län – Ansökningar och fördelning 2001
- Katalog över projekt som startade 2002
- Utvecklingsmedel inom Stockholms län. Katalog över projekt som startade 2003
- Utvecklingsmedel – nya projekt i Stockholms län 2004
- Rapport 2005:23 Alkohol och droger – Kommunernas förebyggande insatser
- Utvecklingsmedel – nya projekt i Stockholms län 2005
- Utvecklingsmedel – Vårdkedjor inom missbrukarvården 2005
- Utvecklingsmedel – Vårdöverenskommelser inom missbrukarvården 2006
- Utvecklingsmedel – Behandlings- och tidiga insatser 2006
- Barnen i fokus. Vad kan socialtjänsten göra? 2007

Länsstyrelserna i Skåne, Västra Götaland och Stockholms län har gemensamt gett ut katalogerna:

- Pengar som utvecklar – 2003
- Steget Före - 2005
- På rätt kurs - 2006

Samtliga kataloger finns på Länsstyrelsens hemsida www.ab.lst.se